

Το μεγάλο αντιπλημμυρικό έργο του κέντρου της Λεμεσού

Το κέντρο της Λεμεσού υποφέρει από καταστροφικές πλημμύρες εδώ και αρκετούς αιώνες. Ιστορικές αναφορές από την εποχή των Φράγκων, των Ενετών, των Οθωμανών και των Βρετανών περιγράφουν το διαχρονικό φαινόμενο των πλημμυρών στο κέντρο της Λεμεσού, που συνεχίζεται ως τις μέρες μας.

Χρονογράφοι και ιστορικοί, όπως ο Λεόντιος Μαχαιράς, ο Giovanni Villani, ο Φλώριος Βουστρώνιος, ο Ευστάθιος Παρασκευάς-Παλαίμαχος και άλλοι, περιγράφουν με συγκλονιστικές λεπτομέρειες τις καταστροφικές πλημμύρες στη Λεμεσό και τις συνέπειες τους.

Ο J. P. Foscolo, επίσημος φωτογράφος των βρετανικών στρατευμάτων, αποτύπωσε φωτογραφικά τη βιβλική καταστροφή από την πλημμύρα του 1880, κατά την οποία κατέρρευσαν περισσότερα από 100 σπίτια, η εκκλησία του Αγίου Αντωνίου και το γειτονικό Τζαμί Τζετίτ, δίπλα στην κοίτη του Ποταμού Γαρίλλης. Ο ποιητής Βασίλης Μιχαηλίδης καταγράφει στο ποίημά του «Η 31^η Οκτωβρίου 1894 εν Λεμησού: Υπό ρεύματος μεγίστου αίφνης όλη κατεκλήσθη, κι έγινεν εις μίαν ώραν όλη θάλασσα παντού».

Πλημμύρες καταγράφονται και στη σύγχρονη ιστορία της Λεμεσού και μνημειώδεις είναι οι πλημμύρες του 1954 και του 1969, καθώς επίσης και πιο πρόσφατες πλημμύρες, οι οποίες επέφεραν σοβαρές καταστροφές στην πόλη. Σύγχρονοι ερευνητές και μελετητές της ιστορίας της Λεμεσού, όπως ο Μίμης Σοφοκλέους, ο Αδάμος Κόμπος, ο Χριστάκης Σεργίδης, ο Τίτος Κολώτας και άλλοι, έφεραν στο φως σημαντικά ιστορικά ντοκουμέντα για τις πλημμύρες που ταλάνιζαν την πόλη μας.

Η αρχή του τέλους των πλημμυρών στο κέντρο της Λεμεσού!

Τίτλος Έργου
Κατασκευή Αντιπλημμυρικών Έργων στην Περιοχή του Κέντρου της Πόλης της Λεμεσού - Συμβόλαιο F8

Φορέας Υλοποίησης
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούνας
Χρηματοδότηση ΣΑΛΑ και Κυπριακή Κυβέρνηση

Σύμβουλοι (Μελέτη - Επίβλεψη)
Κοινοπραξία Εταιρειών - Z&A Π. Αντωνάρουλος & Συνεργάτες ΑΜΕ και ΡΟΙΚΟΣ Σύμβουλοι Μηχανικοί ΑΕ
Έναρξη Σύμβασης Μελέτης Αύγουστος 2020
Προκήρυξη Έργου Ιούνιος 2021
Εκτιμώμενο Κόστος Έργου €7.000.000 (πλέον ΦΠΑ)
Διάρκεια Εκτέλεσης του Έργου 20 μήνες

Στοιχεία Έργου
Περιοχή Έργου: Το έργο θα κατασκευαστεί στην περιοχή του κέντρου της Λεμεσού και οριοθετείται, νότια της Λεωφόρου Μακαρίου, ανατολικά του Ποταμού Γαρίλλης, δυτικά της Οδού Αγίας Ζώνης και βόρεια των Οδών Γλάδστανος και Ναυαρίνου. Περιλαμβάνει την κατασκευή τριών κύριων συλλεκτικών αγωγών για εκροπή του βρόχινου νερού προς την κοίτη του Ποταμού Γαρίλλης:

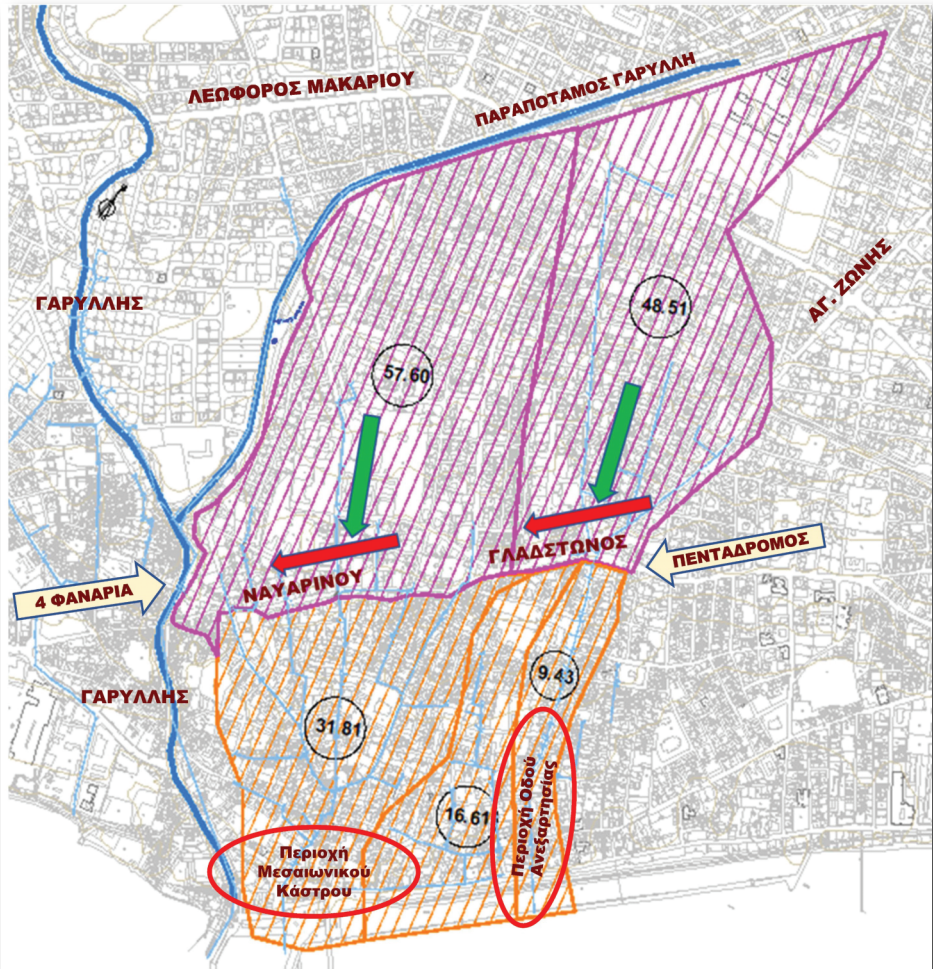
- Συλλεκτής DA:** Βασ. Μιχαηλίδη, Θερίσου, Αργυροκάστρου, Σταυροφόρων, Θεσσαλονίκης, Ιδαίου, Αγ. Φυλάεως, Ν.Π. Λανίτη, Διαδεκανήσου, Πεκίνου, Φιλίου Ζανέτου, Λεοντίου, (Βορείου Ηπείρου)
- Συλλεκτής DB:** Αγ. Φυλάεως, Ιουστίνου, Ορφέως, Βίκτωρος Ουγκά, Μυκηνών, Χριστού, Παπαδάκη, Λεοντίου Α', Δημοσθένη Μιαή
- Συλλεκτής DC:** Βασίλη Μιχαηλίδη, Ηρακλέους, Θεσσαλονίκης, Ορατίου, Ναυπλίου, Λεοντίου Μαχαίρα, Αγ. Σπυριδίου, Γλάδστανος, Ναβαρίνου, Feyzi Pasa

Μήκος Αγωγών: Ορθογωνικοί Υπόνοιμοι: 1.16 χλμ
Σωληνωτοί Αγωγοί: 3.04 χλμ

Άλλα Στοιχεία Έργου
- Πρόσληψη Αρχαιολογού για άμεση αξιολόγηση και προστασία αρχαιολογικών ευρημάτων
- Πρόνοιες στο Κατασκευαστικό Συμβόλαιο για εκτεταμένο ωράριο εργασίας και εργασία κατά τα Σαββατοκύριακα στις κύριες εμπορικές οδούς

Η γεωμορφολογία του εδάφους και ο τρόπος που είναι πολεοδομικά δομημένη η Λεμεσός, με κύριες οδικές αρτηρίες να ξεκινούν από τις βορειότερες περιοχές και να κατηφορίζουν νοτιότερα προς το κέντρο της πόλης, οδηγούν μεγάλες ποσότητες βρόχινου νερού στο ιστορικό κέντρο, ιδιαίτερα στις περιοχές

Η 21^η Δεκεμβρίου 2021 θα είναι μια ιστορική μέρα για τη Λεμεσό. Υπογράφεται μεταξύ του ΣΑΛΑ και της εργοληπτικής εταιρείας ATLAS PANTOU στο Δημοτικό Μέγαρο Λεμεσού το συμβόλαιο για το μεγάλο Αντιπλημμυρικό Έργο του Κέντρου της Λεμεσού αξίας 7 εκατομμυρίων ευρώ. Οι κατασκευαστικές εργασίες ξεκινούν στις 10 Ιανουαρίου 2022

του Μεσαιωνικού Κάστρου και της Οδού Ανεξαρτησίας.

Το Έργο στοχεύει στην αντιπλημμυρική προστασία της περιοχής του Μεσαιωνικού Κάστρου και της Οδού Ανεξαρτησίας και προνοεί την κατασκευή δικτύου ομβρίων αποτελούμενου από τρεις κύριους οχετούς, οι οποίοι θα συλλέγουν το βρόχινο νερό σε τρία οριζόντια επίπεδα και θα το διοχετεύουν δυτικά προς την κοίτη του Ποταμού Γαρύλλη, αποτρέποντάς το έτσι να κατεβαίνει προς το ιστορικό κέντρο της πόλης.

Πρόκειται για ένα Έργο με εξαιρετικά μεγάλο βαθμό δυσκολίας, εφόσον προνοεί εκτεταμένες εκσκαφές σε 27 οδούς στο κέντρο της Λεμεσού, πολλές από τις οποίες είναι κύριες εμπορικές οδοί με αυξημένη τροχαία κίνηση και εμπορική δραστηριότητα.

Η κατασκευή ενός κεντρικού δικτύου ομβρίων σε τόσο πυκνοκατοικημένες περιοχές στο κέντρο της πόλης, στις οποίες παρατηρείται συνωστισμός προϋπάρχοντων υπόγειων κοινωφελών δικτύων, αυξημένου κυκλοφοριακού φόρτου και πιθανής ύπαρξης αρχαιοτήτων αποτελεί για το ΣΑΛΑ μια μεγάλη πρόκληση.

Το ΣΑΛΑ εκπόνησε το σχεδιασμό και συνέταξε το συμβόλαιο με ένα βέλτιστο τρόπο, ο οποίος περιορίζει το κόστος αλλά ταυτόχρονα ελαχιστοποιεί και την ταλαιπωρία προς τους περίοικους και τους διερχόμενους και μεγιστοποιεί την αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα του δικτύου.

Για επιτάχυνση των κατασκευαστικών

Γιάννης Τσουλόφτας, Γενικός Διευθυντής ΣΑΛΑ

εργασιών και για ελαχιστοποίηση της ταλαιπωρίας που αναπόφευκτα θα προκληθεί, το ΣΑΛΑ εισήγαγε στο συμβόλαιο καινοτόμους όρους οι οποίοι προνοούν την διεξαγωγή των κατασκευαστικών εργασιών με σύστημα δύο βαρδιών, δηλαδή μέχρι αργά το βράδυ και εργασία κατά τα σαββατοκύριακα.

Επιπρόσθετα το συμβόλαιο προνοεί αυστηρές χρηματικές ποινές για κάθε μέρα καθυστέρησης των εργασιών σε κεντρικούς δρόμους.

Επειδή η περιοχή παρουσιάζει μεγάλο αρχαιολογικό ενδιαφέρον και το Τμήμα Αρχαιοτήτων επέβαλε αυστηρούς όρους, οι οποίοι θα πρέπει να τηρηθούν

Νατάσα Κωνσταντίνου, Εκτελεστική Μηχανικός ΣΑΛΑ

στο στάδιο των κατασκευαστικών εργασιών, στο συμβόλαιο προνοείται η εργοδότηση ενός αρχαιολόγου για τάχιστα αξιολόγηση αρχαιολογικών ευρημάτων, έτσι ώστε να διασφαλίζονται τόσο η προστασία των αρχαιοτήτων όσο και η απρόσκοπτη συνέχιση των κατασκευαστικών εργασιών.

Η μελέτη για το Αντιπλημμυρικό Έργο του Κέντρου της Λεμεσού άρχισε τον Αύγουστο 2020, ο διαγωνισμός για το έργο προκηρύχθηκε τον Ιούνιο 2021 και το συμβόλαιο συνολικής αξίας 6.950.000 Ευρώ, θα υπογραφεί μεταξύ του ΣΑΛΑ και της κατασκευαστικής εταιρείας A-TLAS PANTOU στις 21 Δεκεμβρίου

Μιχάλης Βρυωνίδης, Διευθυντής Τεχνικών Υπηρεσιών ΣΑΛΑ

2021 στο Δημοτικό Μέγαρο Λεμεσού. Μετά από παράκληση των καταστηματαρχών του Κέντρου της Λεμεσού, οι κατασκευαστικές εργασίες θα ξεκινήσουν αμέσως μετά τις γιορτές των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς, δηλαδή στις 10 Ιανουαρίου 2022, και προγραμματίζεται να διαρκέσουν 20 μήνες.

Με την ολοκλήρωση του έργου αυτού αναμένεται να δοθεί μια ριζική λύση στο μεγάλο πρόβλημα των πλημμυρών που ταλαιπωρούν το ιστορικό κέντρο της Λεμεσού εδώ και πολλούς αιώνες.

Συλλογικό κείμενο από: Τσουλόφτα, Κωνσταντίνου, Βρυωνίδη.